

Република Србија
ОСНОВНИ СУД У ПОЖАРЕВЦУ
30 П1.Уз 1/2018
Дана 12.3.2019. године
П о ж а р е в а ц

У ИМЕ НАРОДА

ОСНОВНИ СУД У ПОЖАРЕВЦУ, као првостепени парнични, судија Драгана Радојчић, у правној ствари тужиоца Дарка Ненадића из Пожареваца, кога заступа пуномоћник [REDACTED] адвокат из Београда, против туженог ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац, ради поништаја решења о отказу уговора о раду, по одржаној усменој, јавној и главној расправи, дана 12.3.2019. године, донео је и јавно објавио

ПРЕСУДУ

1. УСВАЈА СЕ тужбени захтев тужиоца Дарка Ненадића, ПА СЕ ПОНИШТАВА као незаконито Решење о отказу уговора о раду број 01-6079/1 од 28.12.2017. године.

2. ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоца врати на рад на послове који одговарају његовој стручној спреми и способностима, у року од 8 дана од дана пријема писаног отправака пресуде, под претњом принудног извршења.

3. ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу Дарку Ненадићу из Пожареваца исплати трошкове парничног поступка у износу од 141.000,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема пресуде, са законском затезном каматом на наведени износ од дана извршности пресуде до исплате, под претњом принудног извршења.

Образложење

Тужилац је у тужби, на расправи, лично и преко пуномоћника навео, да је он као узбуњивач добио отказ, јер је открио информацију о неправилностима које су се догодиле приликом изградње цевовода за снабдевање становништва пијаћом водом и потенцијално великој опасности по јавно здравље. Убрзо након извршеног узбуњивања, тужилац је проглашен технолошким вишком, јер је тужени као послодавац донео нови Правилник о организацији и систематизацији, којим је укинуо његово радно место, након чега му је дао отказ, доношењем Решења о отказу уговора о раду 01-6079/1 од 28.12.2017. године. Тужилац је, као машински инжењер, прегледајући књиге хитних интервенција почетком октобра 2017. године установио да је цевовод Пожаревац-Драговац од момента изградње имао преко педесет хаварија, а од водоинсталатера који је радио на хитним интервенцијама на изградњи цевовода, пар дана пре тога је сазнао да су приликом изградње цевовода гумени заптивци којима су спајане цеви, лепљени синтетичким лепком, чија је употреба у ове сврхе строго забрањена. У другој половини октобра 2017. године, тужилац је о овоме усмено, а затим и писмено обавестио свог директора. Како директор није предузео никакве мере, узбуњивач је више пута усмено обавестио лице за пријем информација у поступку

унутрашњег узбуњивања о уоченим незаконитостима, након чега је то учинио и писаним путем. Међутим, ни лице овлашћено за пријем информација није поступило по овој информацији ни спровело никакав поступак. Поводом информација којима се упозорава на опасност по јавно здравље становника Града Пожаревца, ништа није предузето, а због откривања оваквих информација тужилац је кажњен отказом. Недуго пошто је узбуњивач указао на потенцијалну загађеност воде у јавном водоводу и опасност по јавно здравље, тужени је изменио Правилник о организацији и систематизацији и укинуо радно место инжењера и инвестиција на коме је узбуњивач радио. Решење о отказу тужени је образложио тиме да је радно место Инжењера машинског развоја и инвестиција, на коме је узбуњивач радио угашено, а запосленом није могао обезбедити други посао који одговара његовој стручној спреми, нити му се могу понудити послови у nižем степену стручне спреме у његовом занимању. Међутим, тужилац истиче да је нетачно да тужени није могао узбуњивачу да обезбеди друго радно место. Новом систематизацијом предвиђена су два нова радна места, и то Самостални референт за обједињену процедуру и Руководилац службе развоја, а поред тога остало је и радно место Руководилац службе канализације и одвођења отпадних вода, које је било предвиђено у старој систематизацији. Тужилац је испуњавао услове за распоређивање на било које од ова три радна места. У складу са критеријумима предивђеним програмом за решавање вишка запослених, тужилац је имао и предност у односу на запослене који су распоређени на ова радна места, а чак је указао послодавцу дописом за која радна места испуњава услове. Већи део послова које је некада обављао тужилац, сада обавља запослени Бранко Мијатовић на новоотвореном радном месту Самостални референт за обједињену процедуру, што само потврђује да није престала потреба за обављањем послова, односно радних задатака које је до тада обављао тужилац. Запосленом Бранку Мијатовићу недостаје две године до пензије и раније није обављао ове послове. Програмом за решавање вишка запослених предвиђено је да ће се приликом утврђивања вишка запослених применити одређени критеријуми, а предвиђени су и додатни критеријуми. Тужени није применио предвиђене критеријуме ни приликом распоређивања запослених на радна места Руководиоца службе развоја и Руководиоца службе канализације и одвођења отпадних вода, па тужилац није распоређан ни на ова радна места иако је за то испуњавао услове. Овакво поступање према тужиоцу мотивисано је искључиво намером послодавца да склони тужиоца са извора информација и заташка велику опасност за јавно здравље становника Града Пожаревца. Отказом уговора о раду тужени је поступио противно члану 21 став 1 тачка 8 Закона о заштити узбуњивача, који прописују да послодавац не сме чињењем или нечињењем да узбуњивача стави у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а што се нарочито односи на престанак радног односа. Како је тужилац, као узбуњивач, учинио вероватним да је отказом уговора о раду стављен у неповољнији положај управо због узбуњивања и да је тиме претрпео штетну радњу због узбуњивања, то је сходно члану 29 у вези са чланом 21 став 1 тачка 8 Закона о заштити узбуњивача на туженом терет доказивања да штетна радња-отказ није предузета због узбуњивања. Имајући у виду све напред наведено, тужилац је преко пуномоћника предложио да суд тужбени захтев усвоји, а трошкове поступка је тражио и исте је преко пуномоћника определио.

Тужени је у одговору на тужбу и преко пуномоћника на рочишту пред судом навео да тужбени захтев тужиоца оспорава у целости. Даље наводи да је тужени Јавно комунално предузеће, чији је оснивач Град Пожаревац, те да је исти дана 6.10.2017. године примио одлуку Скупштине града Пожаревца број 012-06-151/17 од 29.9.2017. године о максималном броју запослених на неодређено време у систему Локалне самоуправе Града Пожаревца за 2017. годину, у којој Одлуци је у члану 2 утврђен

максималан број запослених на неодређено време за 2017. годину за туженог од 165 запослених, а да је број запослених код туженог тада износио 216. ВД директор туженог донео је Одлуку о почетку процеса рационализације код туженог за 2017. годину, број 01-4621/1 од 10.10.2017. године. Ставом 3 ове Одлуке формиран је Тим за спровођење анализе, стратешког и законодавног оквира, функција, људских и финансијских ресурса код спровођења рационализације, броја запослених. Тим за спровођење процеса рационализације је заседао, одржао више састанака са задатком разматрања и утврђивања које су основне, а које пратеће функције у предузећу и како извршити унутрашњу организацију и смањити број запослених, а са циљем очувања основног циља предузећа-трајно снабдевање корисника, санитарном исправном водом и пречишћавање и одвођење атмосферских и отпадних вода, као делатности од општег интереса. Тим је израдио предлог функционалне анализе ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац, број 01-5626/1 од 8.12.2017. године и предлог Правилника о организацији и систематизацији послова. На основу ових предлога донет је Акт о функционалној анализи број 01-5662/1 од 11.12.2017. године и Правилник о организацији и систематизацији послова број 01-5663/1 од 11.12.2017. године. Тужени је такође донео и Програм решавања вишка запослених број 01-6051/1 од 27.12.2017. године. Тужилац је завршио Технички факултет, на образовном профилу дипломирани инжењер за развој-машинска струка, одбранио је магистарску тезу под називом „Систем контроле моторних возила у експлоатацији“ 2009. године, чиме је стекао звање магистра техничких наука, научна област управљање развојем, смер управљање развојем-технологија одржавања. Тужени је са тужиоцем закључио Уговор о раду број 01-553/2, 1.2.2017. године, и засновао радни однос на одређено време до 1.2.2008. године са пуним радним временом за обављање приправничког стажа, а касније су између туженог и тужиоца закључивани Анекси уговора о раду којима је тужилац распоређиван на друга радна места код туженог. Решењем туженог број 01-6079/1 од 28.12.2017. године, тужиоцу је запосленом на пословима Инжењера машинског развоја и инвестиција отказан уговор о раду број 01-553/2 од 1.2.2007. године. Наведено решење донето је на основу члана 175 став 5 тачка 1 и члана 158 и 159 Закона о раду због престанка потребе за радом запослених. У потпуности су неосновани наводи тужиоца да је обавестио лице овлашћено за пријем информација у поступку унутрашњег узбуњивања о учињеним незаконитостима. Такође, потпуно су неосновани наводи тужиоца да је тужени изменио Правилник о организацији и систематизацији радних места и укинуо радно место Инжењер машинског развоја инвестиција на коме је тужилац радио, због изношења било каквих информација о неправилности у раду, као и наводи тужиоца да је испуњавао услове за распоређивање на друга радна места. Тужени новом организацијом службе укида радно место Инжењер машинског развоја и инвестиција, које након свеобухватне анализе није потребно у складу са новом организацијом послова. Ниједан од послова који је описан на радном месту тужиоца није сродан са пословима и радним задацима описаним на радним местима Самостални референт за обједињену процедуру, Руководилац службе развоја и Руководилац службе канализације и одвођења отпадних вода, па није било могућности да се тужилац премести на неко од поменутих радних места. Такође, послови које је тужилац обављао нису у садржини о упису ниједног радног места новим Правилником о организацији и систематизацији. Због свега напред наведеног, тужени је преко пуномоћника предложио да суд тужбени захтев одбије као неоснован, трошкове није тражио ни определио.

Суд је извео предложене доказе, исте је ценио у смислу чланова 7 и 8 ЗПП-а, па је на основу изведених доказа, навода странака и резултата целокупног расправљања одлучио као у изреци пресуде, а ово из следећих разлога:

Тужилац је закључио Уговор о раду са туженим дана 01.02.2007. године, под бројем 01-553/2. Из наведеног уговора о раду, утврђује се да је тужилац као дипломирани инжењер за развој-машинске струке, ВСС, закључио уговор о раду за обављање послова машински инжењер, те да ће у току приправничког стажа обављати све послове и радне задатке везане за степен стручности и врсту стручне спреме. Након тога, тужилац је са туженим закључио више уговора о раду, где је Анексом број 1 од 01.02.2018. године, распоређен на радно место машинског инжењера у Служби техничке припреме до коначног распоређивања по систематизацији; Анексом број 2 од 28.1.2009. године тужилац се распоређује на радно место главни инжењер за техничко-развојне послове у Служби техничке припреме; Анексом број 3 од 01.06.2009. године, тужилац се распоређује на радно место инжењер на изградњи, одржавању мреже и прикључака водовода и канализације у РЈ „Изградња и одржавање“; Анексом број 4 од 22.4.2010. године тужилац се распоређује на радно место главни инжењер за техничко-развојне послове; Анексом број 5 од 11.3.2017. године, тужилац се распоређује на радно место инжењер машинског развоја и одржавања у Служби развоја; Анексом број 7 од 31.5.2016. године, тужилац се распоређује на радно место инжењер машинског развоја и инвестиција у Сектору за развој и инвестиције, Служба развоја и инвестиција у Пожаревцу.

Тужилац је дана 02.11.2017. године доставио туженом, тачније директору туженог допис, који је код туженог заведен под деловодним бројем 01-5015/1, у коме је наведено да је предмет дописа узбуњивање у вези кршења прописа и опасности по јавно здравље у вези изградње цевовода 300 Пожаревац-Драговац. Из наведеног дописа утврђује се да је тужилац туженог обавестио о кршењу прописа приликом изградње цевовода, као и потенцијално великој опасности по јавно здравље. Тужилац у допису наводи да је прегледом књиге хитних интервенција, установио да је поменути цевовод до дана достављања тог дописа, имао око 50 хаварија. Такође, да је добио информацију да је приликом изградње цевовода, за лепљење гумених заптивки, утрошено око 50 кг синтетичког лепка и тиме потенцијално угрожено јавно здравље становника. Тужилац даље наводи да сматра да је овим чином обавио своју дужност, а да је на директору туженог да спроведе даљу истрагу и спречи даље последице наведеног.

Тужилац је уз тужбу доставио суду print screen e-mail преписке, из опције послатих e-mail порука, из које се утврђује да је тужилац Дарко Ненадић, дана 28.11.2017.године, послао Миљану Марковићу e-mail са називом „Миљане, дужност ми је да те обавестим о неправилностима и потенцијалној угрожености јавног здравља“, а да се у прилогу e-mail поруке налази допис насловљен на Миљана Марковића, са истом садржином као и допис који је тужилац доставио директору туженог дана 02.11.2017. године.

Скупштина Града Пожаревца донела је дана 29.9.2017. године, Одлуку о максималном броју запослених на неодређено време у систему локалне самоуправе Града Пожаревца за 2017. годину, где је чланом 2 одређено да се Јавном предузећу ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац за 2017. годину, утврђује максималан број запослених на неодређено време број 165.

Тужени је дана 10.10.2017. године, донео Одлуку о почетку процеса рационализације за 2017. годину, којом је одређено да се покреће поступак рационализације, одређен је рок за спровођење поступка рационализације и такође формиран је Тим за спровођење анализе стратешког и законодавног оквира, функција, људских и финансијских ресурса код спровођења рационализације и броја запослених, чија ће обавеза бити да размотри и утврди које су основне, а које пратеће функције у

предузећу, тј. на којим радним местима се обављају основне, а на којим пратеће функције, који послови или организационе целине се могу укинути или припојити другим пословима или организационим целинама или је неопходно да се обављају у већем обиму, у које послове се могу увести информационе технологије, која радна места се могу укинути или објединити и који је број потребних извршилаца, да ли се може и како променити унутрашња организација или смањити или укинути организациони део, утврдити које су све последице реорганизације послова у погледу броја запослених, уштеде финансијских и материјалних ресурса, о чему би морала да састави писани извештај са образложеним предлозима за рационализацију броја запослених.

Дана 20.10.2017. године, тужени је донео Обавештење о начину смањења броја запослених, где је наведено да постоје два начина престанка радног односа и то закључењем споразума о престанку радног односа са запосленим или проглашењем вишка запослених на основу укинутих радних места или смањењем броја извршилаца у систематизацији. Код одређивања начина престанка запослених као вишка запослених, односно технолошког вишка, као важну напомену тужени наводи да запослени коме престаје радни однос као технолошком вишку, коме недостаје до две године до испуњења првог услова за остваривање права на пензију, прима накнаду за то време од Националне службе за запошљавање, најдуже 24 месеца и остварује право на здравствено осигурање. Такође, запослени су обавештени о условима који су неопходни како би остварили пензију.

Тим за спровођење анализе стратешког и законодавног оквира за спровођење рационализације, донео је Предлог функционалне анализе туженог, који је заведен код туженог дана 08.12.2017. године, где је одређено који је задатак Тима, која је постојећа организациона структура, предлог будуће организационе шеме. На основу оваквог предлога, тужени је донео Акт о функционалној анализи ЈКП „Водовод и канализација“ Пожаревац, који је заведен код туженог дана 11.12.2017. године. У Акту о функционалној анализи постоји објашњење постојеће организационе структуре рада запослених. У истом акту је наведено у којим секторима је организован рад запослених, да постоји Технички сектор, Сектор за развој и инвестиције, Финансијски сектор, Правни и општи сектор и Пословодство. Наведено је и то да анализирајући комуналне делатности за које је предузеће регистровано, Тим за спровођење процеса рационализације, закључује да је обављање послова у оквиру Техничког сектора и Сектора развоја, основна, односно производна делатност, док су службе у оквиру остала два сектора, финансијског и правног, уско везане са техничким, чинећи целину неопходну за функционисање предузећа, затим да је Тим размотрио комплетну организациону шему, број запослених на постојећим радним местима, минималне и оптималне потребе за несметано функционисање у циљу обављања делатности предузећа, начине за смањење броја запослених унутрашњом организацијом, укидањем или спајањем организационих целина, укидањем радних места или смањењем броја извршилаца на одређеним радним местима, уз очување услова за обављање делатности од општег интереса туженог, везаних за техничку опремљености, кадровску оспособљеност, безбедност и здравље на раду, заштиту и унапређење животне средине и других услова прописаних законом. Приликом израде анализе, Тим је имао у виду првенствено потребе процеса рада, престанак радног односа на основу добровољности и потребу за проглашењем запослених технолошким вишком. Принцип којим се тим руководио приликом доношења функционалне анализе, јесте да је ради несметаног обављања основне делатности и одржања континуитета и квалитета пружања комуналних услуга, тежиште смањења броја запослених на пратећим пословима,

пословима где се може смањити број запослених по основу већ уведеним могућности увођења информационих технологија код пратећих и помоћног особља и код радних места где запослени немају адекватну стручну спрему, нити могућност стицања квалификације, доквалификације и преквалификације. Сагледавајући постојеће стање унутар организационе шеме туженог, а узимајући у обзир функционалност фирме након рационализације, неминовно је спајање појединих сектора у нови јединствени сектор, који би требало да обједини производњу, развој, одржавање и контролу квалитета као јединствену целину на читавој територији Града Пожаревца.

Тужилац је дана 14.12.2017. године, туженом доставио допис којим се препоручује као дипломирани машински инжењер са дипломским радом „Одржавање дизел мотора“, са магистратуром, односно са магистарским радом „Систем контроле стања моторних возила у експлоатацији“, за радна места Самостални референт за обједињену процедуру и радно место Пословођа механизације.

Тужени је дана 27.12.2017. године, под заводним бројем 01-6051/1, донео Програм решавања вишка запослених. Према ставу 3 наведеног програма, разлози престанка потребе за радом запослених су неопходност реструктурирања и рационализација броја запослених, коју је потребно извршити у циљу усклађивања броја запослених са Законом о одређивању максималног броја запослених у јавном сектору и одлуком Скупштине Града Пожаревца, којом је одређен максималан број запослених, уз поштовање планираног подизања квалитета и квантитета вршења комуналних услуга, економичног пословања и уштеде. Програм садржи исто решење, које је донео Тим за спровођење процеса рационализације у погледу делатности за које је предузеће регистровано и исти предлог рационализације у циљу смањења броја запослених на неодређено време, као и Акт о функционалној анализи. Програм као прилог такође садржи табелу са бројем, квалификационом структуром, годинама старости и стажом осигурања запослених, који су вишак и са називима послова које исти обављају. Приликом одређивања запослених који ће бити проглашени као технолошки вишак, програм предвиђа следеће критеријуме: 1. поседовање одговарајуће стручне спреме захтеване описом посла за одређено радно место, 2. број година радног искуства на тим или сродним пословима, 3. потребе функционисања одређене службе. У случају да није могуће рангирање запослених по напред наведеним критеријумима, примењују се додатни критеријуми: 1. да ли су запослени стекли неке од услова за превремену пензију, 2. време до стицања било ког услова за пензију.

Дана 28.12.2017. године, под бројем 01-6079/1, тужени је донео решење о отказу уговора о раду тужиоцу, којим се тужиоцу, запосленом на пословима Инжењера машинског развоја и инвестиција отказује уговор о раду, због престанка потребе за његовим радом. Наведеним решењем утврђено је да ће се тужиоцу исплатити отпремнина, да му радни однос престаје са даном 29.12.2017. године и да ће се зараде, накнаде зараде и друга примања које запослени остварује, а које му нису исплаћене до дана престанка радног односа, исплатити најкасније 30 дана од дана када је запосленом престао радни однос. Наведено решење образложено је тиме да према члану 179 став 5 тачка 1 и члану 158 и 159 Закона о раду, послодавац може запосленом да откаже уговор о раду, ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла. Обзиром да је код туженог због економских и организационих потреба престала потреба за радом запосленог, тужени је донео решење о отказу уговора о раду. Такође, у образложењу решења наводи се да се запосленом није могао обезбедити други посао код послодавца који одговара његовој стручној спреми, а све на основу Правилника о унутрашњој организацији рада и систематизацији послова и радних задатака, а да

такође нема ни послова који би могли да му се понуде у nižем степену стручне спреме у његовом занимању.

Суду је од стране туженог достављен кратак опис карактеристика радних места, где је за радно место Руководиоца Службе развоја, наведено да је од школске спреме потребна висока школска спрема VII степена, Технички факултет, три године радног искуства, а да су радни задаци да непосредно организује, руководи свим пословима Службе развоја и координира рад исте са другим организационим службама у предузећу и одговоран је за рад Службе развоја, да израђује месечни биланс воде за зоне потрошње, организује рад на борби против губитка воде, врши статистичку обраду резултата мерења на мерним местима у водоводној мрежи и на основу њих одређује дијаграме часовне, дневне, месечне и сезонске неравномерности и потрошње, контролише калибрисаност математичког модела и по потреби има и друге радне задатке. Код карактеристика радног места Самостални референт за обједињену процедуру, наведено је да су услови завршен Технички факултет, VII степена, са радним искуством од једне године, без навођења посебног смера, где је кратак опис радних задатака да непосредно организује и руководи свим пословима службе и координира рад исте, са другим организационим службама предузећа, издаје техничке услове и сагласности везане за прикључак на водоводну и канализациону мрежу, самостално обрађује захтеве за прикључење на мрежу водовода и канализације, сарађује са Службом одржавања, изградње мреже и прикључака водовода и канализације у циљу реализације прикључака водоводне и канализационе мреже, по потреби ради калкулације, понуде, предрачуна за прикључке на водоводну и канализациону мрежу, издаје радне налоге, управља техничком документацијом везаном за прикључке на водоводну и канализациону мрежу, прибавља неопходне дозволе и сагласности за потребе извођења радова, даје предлоге интерних прописа и стандарда, по потреби ради и друге послове у оквиру своје струке. Код карактеристика радног места Руководиоца Службе канализације и одвођења отпадних вода, наведено је да су услови завршена Виша школа, техничког смера, VI степен, са радним искуством од 2 године, где је кратак опис радних задатака да по налогу директора и извршног директора за производњу и оперативу или самостално организује рад службе и запослених појединачно на инвестиционим или превентивним радовима, канализације и одвођење отпадних вода, да код већих радова непосредно контролише извршење радова на лицу места, квалитет рада појединаца, а по потреби се и сам укључује у разрешење проблематичне ситуације, да требају материјал из магацина и стара се да се исти правилно распореди, задужи, раздужи по завршеном послу, односно овери радни налог да је материјал оправдано уграђен, непосредно контролише и одговоран је за коришћење колективних и личних средстава заштите на раду од стране радника на раду, одговоран је за злоупотребе радног времена, по потреби обавља и друге послове у складу са својим радним задацима или по налогу надређених руководилаца. У погледу карактеристика радног места Инжењер машинског развоја и инвестиција, на коме је био запослен тужилац пре отказивања уговора о раду, наведено је да су услови завршен Машински факултет, VII степен, са радним искуством од 3 године, где је дат кратак опис радних задатака, да исти врши израду техничке документације за потребе предузећа, врши разраду технологија за текуће инвестиционе активности из области машинске струке уз израду свих норматива и потребне документације, учествује у инвестиционим активностима из области машинства у свим његовим фазама, по потреби учествује у пословима уговарања опреме, материјала и делова машинства, врши надзор при извођењу текућих инвестиционих радова, машинске опреме, уређаја, конструкција, израђује пројектне задатке из своје области за израду пројеката проширење и модернизација водоводног и канализационог система, врши пријем

нових објеката уз обезбеђење свих техничких услова за експлоатацију, израђује упутства за руковање машинском опремом, уређајима и постројењима, као и технички извештај о раду истих, обезбеђује израду, ажурирање и активирање пројектне документације, ради и друге послове по налогу шефа службе, извршног директора и других надређених, контролише ефикасност рада водоводног и канализационог система и предлаже мере за њихово побољшање, израђује предлоге интерних прописа и стандарда за машинску опрему, израђује услове и сагласности за машинску опрему у водоводном и канализационом систему, израђује предлоге аутоматизације опреме у водоводном и канализационом систему, израђује предлоге нових типова машинске опреме потребне за развој водоводног и канализационог система, на основу статистичке обраде података прикупљених у дневним, периодичним и сезонским контролама машинске опреме, израђује планове поправке, реконструкције и замене дотрајале машинске опреме, израђује технички део тендереске документације за машинску опрему и контролише реализацију, редовно се информише и усавршава у оквиру струке, упознаје са савременим трендовима у развоју комуналних предузећа.

Суду је од стране туженог достављена документација о раду одређених запослених. Из наведене документације утврђено је да је запослени Бранко Мијатовић, дипломирани инжењер геологије, са VII степеном образовања, закључио уговор о раду са туженим, дана 01.8.2006. године, за обављање послова директора за инвестиције и изградњу, да исти на основу програма пословања и текућих потреба организује, реализира и координира инвестиционо-техничке послове између радних јединица службе и заједно са руководством предузећа сачињава извештаје директору предузећа. Анексом уговора о раду број 2 од 11.3.2011. године, запослени Бранко Мијатовић, распоређен је на радно место хидрогеолог у Служби развоја, Анексом уговора о раду број 4 од 31.5.2016. године, запослени Бранко Мијатовић распоређен је на радном месту хидрогеолог у Сектору за развој и инвестиције, Служба развоја и инвестиције у Пожаревцу, Анексом уговора о раду број 5 од 29.8.2016. године, запослени Мијатовић Бранко распоређен је на радном месту управник Радне јединице „Водоснабдевање и канализација отпадних вода“ у Техничком сектору у Пожаревцу, Анексом 6 уговора о раду од 28.12.2017. године, запослени Бранко Мијатовић распоређује се на послове Самостални референт за обједињену процедуру у Служби развоја-Тим развоја и надзора, Сектор производње и оперативе, на ком радном месту је између осталог један од радних задатака да издаје техничке услове и сагласности везане за прикључак на водоводну и канализациону мрежу, што је раније био радни задатак тужиоца, а на ком радном месту је иначе, као образовни профил предвиђен завршен Технички факултет. Из документације достављене од стране туженог за запосленог Владана Микића утврђује се да је Владан Микић дипломирани економиста са високом стручном спремом седмог степена. Анексом уговора о раду број 1 од 11.09.2001. године запослени Микић Владан је распоређен на радном месту управник радне јединице водоснабдевања, одвод и пречишћавање. Анексом уговора о раду број 2 од 01.11.2006. године запослени Владан Микић је распоређен на радном месту управник РЈ водоснабдевање, одвод и пречишћавање отпадних вода, анексом уговора о раду број 3 од 07.04.2009. године запослени Владан Микић распоређен је на радно место шеф службе водоснабдевања-производња и дистрибуција, анексом уговора о раду број 4 од 26.02.2010. године запослени Владан Микић распоређен је на радно место инжењер за унапређење електро одржавања, анексом уговора о раду број 6 од 11.03.2011. године запослени Владан Микић распоређује се на радно место инжењер електро развоја и одржавања у служби развоја, анексом уговора о раду број 7 од 31.05.2016. године запослени Микић Владан распоређује се на радно место шеф службе канализације и одвођења отпадних вода, Анексом уговора о раду број 8 од 28.12.2017. године

запослени Владан Микић распоређује се на радно место Руководилац службе канализације и одвођења отпадних вода у сектору производње и оперативе, за које је радно место од школске спреме неопходна Виша школа-техничког смера, шести степен и две године радног искуства. Решењем туженог 01-5113/1 од 21.08.2018. године запосленом Владану Микићу дипломираном економисти, престаје радни однос због испуњења услова за пензију.

Тужени је суду доставио документацију на име запосленог Драгана Степановића из које се утврђује да је тужени са Драганом Степановићем закључио Уговор о раду заведен код туженог под бројем 01-922/1 дана 13.02.2018. године, којим је Драган Степановић засновао радни однос за обављање послова Референт прикључка, служба развоја, за које се захтева средња стручна спрема, где је у опису послова које ће запослени обављати стоји да самостално обрађује захтеве за прикључке мрежу водовода и канализације, сарађује са службом изградње мреже и прикључка водовода и канализације, ради калкулације понуде предрачуна и обрачуна за ванредне услуге, заједно са инжењерима оперативе израђује привремене и окончане ситуације и има друге радне задатке.

Суд је током поступка саслушао тужиоца као парничну странку и сведока Миљана Марковића. Суд је исказу тужиоца поклонио веру, јер тужилац наводи када је код туженог засновао радни однос и на ком радном месту је био распоређен. Суд је такође прихватио исказ тужиоца као истинит у делу у коме тужилац детаљно наводи када је и на који начин извршио узбуњивање код послодавца, обзиром да су ови наводи тужиоца у сагласности са писаним доказима којима је суд поклонио веру, као тачним и истинитим. Исказ сведока Миљана Марковића, суд није прихватио као истинит, обзиром да су наводи сведока да исти није био обавештен од стране тужиоца о неправилностима у раду туженог, на начин који представља узбуњивање, обзиром да су ови наводи сведока у супротности са писаним доказима којима је суд поклонио веру, као тачним и истинитим.

Тужилац, Ненадић Дарко дипломирани инжењер за развој-машинске струке завршио је Технички факултет, са туженим је закључио Уговор о раду за обављање послова машинског инжењера. Током рада код туженог, све до 28.12.2017. године када му је отказан уговор о раду, мењао је радне позиције у складу са својим формалним образовањем. Тужени је након доношења Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему локалне самоуправе града Пожаревца, основао Тим за спровођење поступка рационализације, у циљу смањења броја запослених на неодређено време, који је донео предлог Правилника о организацији и систематизацији послова. Тужени је затим донео Правилник о организацији и систематизацији послова дана 11.12.2017. године. На основу Правилника о организацији и систематизацији и на основу Програма решавања вишка запослених, утврђено је да је ради рационализације радних места неопходно да, између осталих радних места буде угашено и радно место тужиоца и то Инжењер машинског развоја и инвестиција. Тужилац је преко пуномоћника, покренуо овај судски поступак, за оцену појединачног акта послодавца тј. ради поништаја решења о отказу уговора о раду, за који наводи да представља штетну радњу у вези са узбуњивањем.

Одредбом члана 2. Закона о заштити узбуњивача прописано је, да је „узбуњивање“ откривање информације о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животни средину, као и ради прсечавања штете великих размера; „узбуњивач“ је физичко лице које врши узбуњивање у вези са својим радним

ангажовањем, поступком запошљавања, коришћењем услуга државних и других органа, носилац јавних овлашћења или јавних служби, пословном сарадњом и правом власништва на привредном друштву; „послодавац“ је орган Републике Србије, територијалне аутономије или јединице локалне самоуправе, носилац јавних овлашћења или јавна служба, правно лице или предузетник који радно ангажује једно или више лица.

Одредбом члана 5. Закона о заштити о узбуњивача прописано је да узбуњивач има право на заштиту у складу са Законом ако: 1) изврши узбуњивање код послодавца, овлашћеног органа или јавности на начин прописан законом; 2) открије информацију из члана 2. тачка 1. овог закона у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање, а најкасније у року од 10 година од дана извршења те радње; 3) ако би у тренутку узбуњивања на основу расположивих података у истинитост информације, поверавало лице са просечним знањем и искуством као и узбуњивач.

Одредбом члана 12. Закона о заштити узбуњивача прописано је да узбуњивање може бити унутрашње, спољашње или узбуњивање јавности. Унутрашње узбуњивање је откривање информације послодавцу. Спољашње узбуњивање је откривање информације овлашћеном лицу. Узбуњивање јавности је откривање информације средствима јавног информисања, путем интернета, на јавним скуповима, или на други начин којим се обавештење може учинити доступним јавности.

Чланом 13 став 1 Закона о заштити узбуњивача прописано је, да информација садржи податке о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и податке ради спречавања штете великих размера.

Одредбом члана 14. Закона о заштити узбуњивача предвиђено је да је послодавац дужан да у оквиру својих овлашћења предузме мере ради отклањања утврђених неправилности у вези са информацијом. Послодавац је дужан да у оквиру својих овлашћења заштити узбуњивача од штетне радње, као и да предузме неопходне мере ради обустављања штетне радње и отклањања последица штетне радње. Послодавац не сме предузимати мере у циљу откривања идентитета узбуњивача.

Одредбом члана 15. став 1. Закона о заштити узбуњивача прописано је да поступак унутрашњег узбуњивања започиње достављањем информације послодавцу, ставом 2 истог члана прописано је да је послодавац дужан да поступи по информацији без одлагања, а најкасније у року од 15 дана, од дана пријема информације.

Одредбом члана 21. став 1 Закона о заштити узбуњивача прописано је да послодавац не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи између осталог на ..тачка 8) престанак радног односа.

Одредбом члана 27. Закона о заштити узбуњивача предвиђено је да је у тужби за оцену законитости појединачног акта послодавца, којим је решавано о правима, обавезама и одговорности узбуњивача по основу рада, по посебним прописима, узбуњивач може истаћи наводе да појединачни акт послодавца представља штетну радњу у вези са узбуњивањем. Ставом 2. истог члана предвиђено је да се навод из става 1. овог члана може се истаћи у тужби или на припремном рочишту, а после тога само ако подносилац навода учини вероватним да без своје кривице није могао раније да изнесе тај навод.

Одредбом члана 29. Закона о заштити узбуњивача ставом 1. предвиђено је да ако је у току поступка тужилац учинио вероватним да је према њему предузета штетна радња у вези са узбуњивањем, на туженом је терет доказивања да штетна радња није у узрочној вези са узбуњивањем.

Одредбом члана 4. Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од 10 запослених, прописано је да писмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може се учинити непосредном предајом писмена о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, обичном или препорученом поштом, као и електронском поштом у складу са законом ако постоје техничке могућности. Ставом 2. истог члана прописано је да се усмено достављање информације врши усмено на записник. Уколико се достављање информације врши непосредном предајом писмена или усмено, о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем ставља се потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем и то приликом пријема писмена, односно узимања изјаве од узбуњивача. Уколико се достављање писмене информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши поштом, односно електронском поштом, издаје се потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем. Ако је поднесак упућен електронском поштом као време подношења послодавцу сматра се време које је назначено у потврди о пријему електронске поште у складу са законом.

Да би се радња предузета од неког лица могла сматрати узбуњивањем, неопходно је да информација која се открива указује да је угрожен јавни интерес, обзиром да је циљ узбуњивања, у смислу члана 2 Закона о заштити узбуњивача, заштита јавног интереса. У случају унутрашњег узбуњивања, запослени открива послодавцу интерну информацију коју је сазнао кроз своје радно ангажовање, а која се односи на противзаконито или друго неприхватљиво поступање унутар послодавца, од стране једног или више лица или органа, с тим што та информација мора да се тиче јавног интереса. Такође, та информација се не мора показати као тачна и истинита, довољно је да би у тренутку узбуњивања у истинитост информације поверовало лице са просечним знањем и искуством као узбуњивач.

Имајући у виду чињенично стање утврђено током поступка, суд је становишта да је тужилац извршио унутрашње узбуњивање, достављањем информације послодавцу, овде туженом, због чега је од стране послодавца предузета радња, у виду доношења Решења о отказу уговора о раду тужиоца, која представља штетну последицу по тужиоца у вези са узбуњивањем. Неспорна је чињеница да је тужилац био радно ангажован код туженог, а тужилац је у периоду свог радног ангажовања открио информације о кршењу прописа, поступањем послодавца којим се угрожава јавни интерес, због чега се тужилац може сматрати узбуњивачем, а радње које је предузео могу се сматрати узбуњивањем.

Тужилац је учинио унутрашње узбуњивање код послодавца, на начин што је дописом заведеним код послодавца, овде туженог, дана 02.11.2017.године, обавестио послодавца, тачније директора туженог, да је приликом изградње цевовода дошло до кршења прописа, на тај начин што је коришћен синтетички лепак приликом изградње цевовода, чиме је дошло до потенцијално велике опасности по јавно здравље, наглашавајући при том да је предмет дописа узбуњивање у вези кршења прописа и опасности по јавно здравље. Касније је тужилац mail преписком, дана 28.11.2017.године, о истом обавестио и лице овлашћено за пријем информација код туженог у поступку унутрашњег узбуњивања. Чињеница да директор туженог, као ни

лице овлашћено за пријем информација у поступку унутрашњег узбуњивања, нису предузели никакве мере у циљу испитивања навода тужиоца о кршењу прописа, као и то да у конкретној ситуацији послодавац није поступио у складу са одредбама Закона о заштити узбуњивача у погледу унутрашњег узбуњивања и у складу са одредбама Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених, не умањује значај извршеног унутрашњег узбуњивања, само значи да је послодавац фактички учинио прекршај из члана 38 Закона о заштити узбуњивача, иако против њега није вођен прекршајни поступак, јер није вршен надзор над применом закона.

Након извршеног унутрашњег узбуњивања, тужени је донео нов Правилник о организацији и систематизацији дана 11.12.2017.године, а на основу претходно донете Одлуке скупштине Града Пожаревца о смањењу броја запослених на неодређено време у систему локалне самоуправе Града Пожаревца за 2017.годину. У циљу спровођења Одлуке скупштине Града Пожаревца, тужени је дана 11.12.2017.године донео Акт о функционалној анализи, након чега је донео и Програм решавања вишка запослених дана 27.12.2017.године. Актом о функционалној анализи и Програмом решавања вишка запослених, уопштено су одређени разлози и начини за смањење броја запослених, без навођења конкретних разлога зашто се одређена радна места укидају, конкретно без навођења разлога зашто се укида радно место тужиоца и то Инжењер машинског развоја и инвестиција, које је раније било систематизовано у оквиру Службе за развој и инвестиције, при том у истим тим актима наглашавајући да је, обзиром на претежну делатност предузећа, обављање послова у оквиру Техничког сектора и Сектора развоја основна, односно производна делатност. Радно место тужиоца подразумевало је веома велики број радних задатака, ближе наведених о образложењу пресуде, уско везаних за основну делатност туженог. Тужени је укинуо радно место тужиоца и истом отказао уговор о раду решењем од 28.12.2017.године, као технолошком вишку, док је Анексом уговора о раду од 28.12.2017.године, на радно место Руководилац службе развоја каналисања и одвођења отпадних вода у Сектору производње и оперативе, за које радно место је као један од услова предвиђено образовање-Виша школа техничког смера, поставио запосленог који је по образовању дипломирани економиста, коме је већ наредне године престао радни однос због испуњења услова за пензију. При том, тужени у образложењу Решења о отказу уговора о раду наводи да запосленом није могао да обезбеди други посао код послодавца који одговара његовој стручној спреми, нити у нижем степену стручне спреме у његовом занимању.

У поступку у коме тужилац тражи заштиту у вези са узбуњивањем, обавеза је тужиоца да изнесе доказе и чињенице које указују да је дошло до штетне радње у вези са узбуњивањем до степена вероватноће, док је обавеза туженог да докаже своје наводе до степена извесности.

Обзиром на овако утврђено чињенично стање, имајући у виду хронологију тј временски след догађаја, суд је становишта да је тужилац доказао до степена вероватноће да је тужени доношењем Решења о отказу уговора о раду тужиоцу број 01-6079/1 од 28.12.2017.године, учинио штетну радњу према тужиоцу у вези са извршеним унутрашњим узбуњивањем, а да тужени није доказао супротно, због чега је суд донео одлуку као у изреци ове пресуде у ставовима 1 и 2.

Суду су од стране туженог достављени и Мишљење инжењерске коморе Србије број 1368 од 27.06.2018.године, као и Извештај о процени ризика физичко-

хемијске исправности воде на траси цевовода Пожаревац-Драговац заведен код туженог под бројем 01-5285/1 од 28.8.2018.године, који суд није посебно ценио, обзиром да су наведена акта сачињена током 2018.године, након што је тужиоцу отказан уговор о раду.

Тужилац је у потпуности успео у спору, а трошкове је тражио и преко пуномоћника определио. Досуђени трошкови се односе и то: на име састава тужбе износ од 16.500,00 динара, на име састав а два образложена поднеска износе од по 16.500,00 динара, на име заступања пуномоћника на 4 одржана рочишта износе од по 18.000,00 динара, на име приступа пуномоћника тужиоца на 2 неодржана рочишта износе од по 9.750,00 динара, све у укупном износу од 141.000,00 динара. Тужиоцу нису признати тражени трошкови заступања пуномоћника на рочишту од 03.8.2018.године, обзиром да наведено рочиште није ни одржано, већ је унапред писаним обавештењем отказано и заказано за 02.10.2018.године. Из напред наведених разлога суд је одлучио као у ставу 3 изреке пресуде, у смислу чл.150 и 153 ЗПП-а. Суд је тужиоцу на трошкове поступка досудио законску затезну камату почев од извршности пресуде па до исплате, у складу са одлуком Уставног суда РС УЖ 9130РС.

С У Д И Ј А
Драгана Радојчић, ср.
з.т.о.

ПРАВНА ПОУКА: Против ове пресуде може се изјавити жалба, у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка исте, Апелационом суду у Крагујевцу, а преко овог суда.

УПОЗОРЕЊЕ: Уколико против ове пресуде – решења изјавите жалбу - ванредни правни лек, НАЛАЖЕ ВАМ СЕ да, сходно одредби члана 99. став 1. ЗПП-а, жалбу – ванредни правни лек доставите суду у 3 примерака, ради достављања истих противној страни на одговор и надлежном суду за поступак по правном леку.